

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Методика викладання іноземної мови у профільній та вищій школіОсвітньо-професійна програма Англійська мова і літератураРівень вищої освіти другий (магістерський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Бідюк Наталя Михайлівна
Профайл викладача	https://www.khnu.km.ua/angl/page.aspx?r=4&p=101
E-mail викладача(ів)	biduknm@ukr.net
Контактний телефон	
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=5248
Консультації	Очні: середа, 3-4 пара, 4-427 онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні Заняття						
О	Д	1	1	5	150	51	17		34		99			+	

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на формування системи методичних знань та умінь викладання іноземних мов (англійської, німецької) у профільній та вищій школі. Зміст дисципліни орієнтовано на: розширення поняттєво-категоріального апарату; розуміння сутності, сучасних підходів, цілей, змісту, принципів, способів, прийомів і засобів викладання іноземних мов у профільній та вищій школі; розвиток практичних умінь та навичок організації освітнього процесу засобами іноземних мов з широким використанням інформаційних ресурсів; володіння сучасними інноваційними технологіями та методиками навчання іноземних мов на засадах компетентнісного та кроскультурного підходу, принципів диференціації й індивідуалізації (з урахуванням особливостей профільного навчання); розвиток творчого мислення, навичок міжособистісної взаємодії, організаційних, проектувальних умінь, лідерських якостей; формування мотивації та ціннісних орієнтацій до іншомовної педагогічної діяльності в сфері викладання іноземної мови у профільній та вищій школі тощо.

Під час викладання дисципліни використовуються такі форми, методи, технології і засоби навчання: інтерактивна лекція-дискусія з елементами проблемності, лекція-візуалізація, «перевернута» лекція, практичне заняття, бесіда, мозковий штурм, ситуаційне моделювання, рольова гра, кейс, групове обговорення, мікровикладання, індивідуальний творчий проект; інформаційно-комп'ютерні технології (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, модульне об'єктно-орієнтоване навчальне середовище Moodle, платформа YouTube); навчальні онлайн-(Kahoot, Quizlet) та веб-ресурси (British Council LearnEnglish, Coursera, BBC Learning English, engVid, Lingualco, Duolingo, TED, DW); мультимедіапрезентація.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Ознайомлення із теоретичними основами методики навчання іноземних мов і культур у старшій, профільній та вищій школі, а також формування практичних умінь і навичок організації навчально-виховного процесу з іноземної мови з огляду на сучасні вимоги Нової української школи, профільної школи, вищої школи; використання інноваційних методів, технологій і засобів навчання іноземної мови і літератури.

Завдання дисципліни. Розвиток у здобувачів здатності реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання іноземної мови з урахуванням профілізації змісту іншомовної підготовки учнів у старшій школі, а також здобувачів вищої школи. Розвиток організаційних, практичних, проектувальних, дослідницьких навичок і умінь, методичної креативності, імпровізації й педагогічної рефлексії, здатності до постійного самовдосконалення для успішної реалізації іншомовного потенціалу із професійною метою.

Очікувані результати навчання.

Магістрант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *використовувати* компетентнісний підхід у викладанні іноземних (англійської, німецької) мов; *використовувати* у професійній діяльності сучасні методи навчання та інформаційно-комунікаційні технології; *розробляти* навчально-методичне забезпечення для проведення занять з іноземної мови і літератури у профільній, старшій та вищій школі; *володіти* основами ефективного планування й організації освітнього процесу у викладанні іноземних мов (англійська, німецька) і літератури з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей учнів / студентів; *раціонально організувати* комунікацію з учнями / студентами на заняттях з іноземної мови; *забезпечувати* організацію самостійної навчально-пізнавальної діяльності учнів / студентів; *кваліфіковано застосовувати* форми і види об'єктивного контролю й оцінювання рівня навчальних досягнень учнів / студентів; *прогнозувати* труднощі засвоєння учнями мовного та мовленнєвого матеріалу; *критично оцінювати та аналізувати* результати власної педагогічної діяльності, знаходити шляхи і способи її удосконалення.

Тематичний план дисципліни і календар його виконання

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Вища іншомовна професійна освіта в Україні: погляд у майбутнє. Міжкультурна комунікативна та іншомовна комунікативна компетентності	Вимоги до професійної компетентності вчителя /викладача іноземної мови. Міжкультурна комунікативна та іншомовна комунікативна компетентності.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 1.	6	Основна Додаткова
2	Мовна освіта в європейському контексті. Система навчання іноземних мов і культур студентів мовних спеціальностей (викладачів).-	Основні напрями та концепції навчання іноземних мов і культур у сучасній методиці.	Виконання індивідуальних завдань, підготовка до практичного заняття 2.	5	Основна Додаткова
3	Інтегроване навчання іноземних мов (ІМ): переваги та обґрунтування.	Інноваційні форми і методи навчання іноземної мови. Інтегроване навчання іноземної мови.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 3.	6	
4	Особливості навчання іноземної мови у старшій і профільній школі у контексті вимог Нової української школи.	Навчання іноземної мови на старшому етапі загальної шкільної освіти. Профільне навчання іноземної мови в старшій школі. диференціація та індивідуалізація навчання ІМ.	Виконання індивідуальних завдань, підготовка до практичного заняття 4.	6	Основна Додаткова
5	Планування навчального процесу з іноземної мови у старшій та	Вимоги до уроку / лекції, практичного заняття. Типи уроків/практичних	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 5.	6	Основна Додаткова

	профільній школі. Вища школа: організація та планування освітнього процесу з вивчення іноземної мови.	занять. Тематичне планування.			
6	Методика формування іншомовної фонетичної компетентності.	Цілі та завдання навчання фонетиці. Методика роботи при навчанні слуховимовних та ритміко-інтонаційних навичок.	Виконання індивідуальних завдань, підготовка до практичного заняття 6.	5	Основна Додаткова Інформаційні ресурси
7	Методика формування іншомовної лексичної компетентності.	Цілі та завдання навчання лексиці. Вимоги до програми навчання лексичного матеріалу. Способи семантизації нової лексики.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 7.	5	Основна Додаткова Інформаційні ресурси
8	Методика формування іншомовної граматичної компетентності.	Вимоги програми до навчання граматиці. Ознайомлення учнів з новим граматичним матеріалом (активний та пасивний граматичний мінімум). Вправи для навчання граматики.	Виконання індивідуальних завдань, підготовка до практичного заняття 8.	5	Основна Додаткова Інформаційні ресурси
9	Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні	Цілі та завдання навчання аудіювання. Методика роботи при навчанні аудіювання у старшій школі.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 9.	6	Основна Додаткова Інформаційні ресурси
10	Методика формування іншомовної компетентності в читанні	Цілі та завдання навчання читання. Види читання. Методика роботи при навчанні читання. Вправи для навчання читання	Виконання індивідуальних завдань, підготовка до практичного заняття 10.	5	Основна Додаткова Інформаційні ресурси
11	Методика формування іншомовної (професійно-орієнтованої) комунікативної компетентності.	Цілі та завдання навчання іншомовної професійно орієнтованого мовлення відповідно до вимог програми. Методика навчання усного мовлення. Система вправ для навчання професійно	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 11.	5	Основна Додаткова Інформаційні ресурси

		орієнтованого мовлення			
12	Методика формування іншомовної компетентності в говорінні	Цілі та завдання навчання монологічного /діалогічного мовлення відповідно до вимог програми. Система вправ для навчання монологічного /діалогічного мовлення	Виконання індивідуальних завдань, підготовка до практичного заняття 12.	6	Основна Додаткова Інформаційні ресурси
13	Методика формування іншомовної компетентності в писемному мовленні.	Цілі, завдання та зміст навчання писемного мовлення в старшій /профільні та вищій школі.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 13.	5	Основна Додаткова Інформаційні ресурси
14	Методика формування соціокультурної компетентності	Цілі, завдання та зміст формування та розвитку соціокультурної компетентності на заняттях з іноземної мови.	Виконання індивідуальних завдань, підготовка до практичного заняття 14.	5	Основна Додаткова Інформаційні ресурси
15	Позанавчальна /позааудиторна діяльність з іноземної мови.	Планування та організація навчально-виховних заходів засобами іноземної мови	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 15.	6	Основна Додаткова
16	Сучасні інформаційні технології та зарубіжні методики навчання іноземної мови. Інтенсивне навчання іноземної мови.	Навчально-методичне та інформаційне забезпечення у навчанні іноземної мови у старшій/профільній та вищій школі	Виконання індивідуальних завдань, підготовка до практичного заняття 16.	6	Основна Додаткова Інформаційні ресурси
17	Контроль навичок і вмінь практичного володіння іноземною мовою.	Засоби та методики діагностики у навчанні іноземної мови у профільній /старшій та вищій школі	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до міні-уроку/заняття/фрагменту лекції.	5	Основна Додаткова
18	-	Міні-урок /практичне заняття/ фрагмент-лекція	Підготовка до підсумкового контролю	6	Основна Додаткова Інформаційні ресурси
			Разом:	99	

Примітка: * Лекції проводяться через тиждень по дві години (чисельник чи знаменник відповідно до розкладу занять). Практичні заняття проводяться щотижня по дві години.

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Здобувач зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять здобувач має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Під час роботи над індивідуальними завданнями недопустимі порушення правил академічної доброчесності.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка

визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; усні доповіді та презентації; засвоєння теоретичного тематичного матеріалу перевіряється міні-тестами; сформованість методичних умінь перевіряється міні-уроками /практичними заняттями/фрагментами лекцій, підготовленими конспектами заходів. При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться усним опитуванням з усього матеріалу дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна робота	Семестровий контроль
Практичні заняття	Індивідуальні завдання	Іспит
0,6	0,2	0,2

Підсумкова семестрова оцінка виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав здобувач з дисципліни, знаходиться в межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній кількості балів.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання
A	4,75-5,00	5	Зараховано Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків. Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками. Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками. Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією. Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
B	4,25-4,74	4	
C	3,75-4,24	4	
D	3,25-3,74	3	
E	3,00-3,24	3	
FX	2,00-2,99	2	Незараховано Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.
F	0,00-1,99	2	

Контрольні питання з дисципліни

1. Особливості навчання іноземної мови на старшому етапі загальноосвітньої середньої школи.
2. Профільне навчання іноземної мови у старшій школі.
3. Навчання профільної іноземної мови у ЗВО.
4. Планування навчального процесу з іноземної мови у старшій школі.
5. Планування навчального процесу з іноземної мови у профільній школі.
6. Планування навчального процесу з іноземної мови умовному ЗВО.
7. Вимоги до уроку /практичного заняття з іноземної мови у старшій /профільній школі.
8. Вимоги до лекції та практичного заняття з іноземної мови у вищій школі.
9. Індивідуалізація та диференціація навчання іноземної мови.
10. Навчання фонетичного матеріалу у старшій /профільній /вищій школі. Цілі та завдання навчання фонетиці. Методика роботи при навчанні слухо-вимовних та ритміко-інтонаційних навичок.
11. Навчання лексичного матеріалу у старшій /профільній /вищій школі. Цілі та завдання навчання лексиці. Вимоги до програми навчання лексичного матеріалу. Способи семантизації нової лексики.

12. Навчання граматичного матеріалу у старшій /профільній школі. Вимоги програми до навчання граматиці. Вправи для навчання граматиці.
13. Навчання аудіювання у старшій /профільній /вищій школі. Методика роботи при навчанні аудіювання у старшій /профільній /вищій школі.
14. Навчання читання у старшій /профільній /вищій школі. Цілі та завдання навчання читання. Методика роботи при навчанні читання.
15. Навчання говоріння у старшій /профільній /вищій школі. Говоріння як вид мовленнєвої діяльності. Методика навчання усного мовлення.
16. Цілі та завдання навчання професійно орієнтованого мовлення у старшій /профільній /вищій школі.
17. Цілі та завдання навчання формування соціокультурної компетентності у старшій /профільній /вищій школі.
18. Навчання писемного мовлення у старшій /профільній /вищій школі.
19. Сучасні інформаційні технології та зарубіжні методики навчання іноземної мови у старшій /профільній /вищій школі.
20. Інтенсивне навчання іноземної мови у старшій /профільній /вищій школі.
21. Контроль навичок і вмінь практичного володіння іноземною мовою у старшій / профільній /вищій школі.
22. Зміст, види і форми позанавчальної роботи з іноземної мови у старшій / профільній / вищій школі. Методика проведення позаурочних заходів засобами іноземної мови.

Практичні питання

1. Розробити вправи для всіх видів іншомовної мовленнєвої діяльності.
2. Розробити план-конспект інтегрованого практичного заняття з ІМ.
3. Розробити фрагмент лекції з іноземної мови у ЗВО.
4. Розробити фрагмент уроку з іноземної мови у старшій школі.
5. Розробити фрагмент уроку з іноземної мови у профільній школі.
6. Розробити фрагмент практичного заняття з іноземної мови у вищій школі.
7. Підготувати план-конспект позанавчального виховного заходу з іноземної мови у старшій /профільній / вищій школі.

Рекомендована література

Основна

1. Бігич О. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи: навчальний посібник. Київ : Ленвіт, 2006. 199 с.
2. Концепція мовної освіти в Україні: проект. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/.../Concept_L_education.doc.
3. Міністерство освіти і науки України. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої освіти. 2016. Взято з <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
4. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник. Вид.2-е, випр.. і перероб. Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2002. 328 с.
5. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підруч. для студ. лінгв. ун-тів і фак. ін. мов вищих навч. закладів / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька [та ін.] ; під заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
6. Мисечко О.Є. Методика навчання англійської мови у середній школі: навчальний посібник. Житомир: Полісся, 2002. 256с.
7. Навчальна програма з іноземних мов (рівень стандарту, профільний рівень) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року.
8. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 – 11 класи (2020 р.).
9. Методичні рекомендації про викладання іноземних мов у 2021/2022 навчальному році» (2021 р.).
10. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці) : навч. посіб. Київ : Ленвіт, 2008. 285 с.
11. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах : колективна монографія / С. Ю. Ніколаєва, Г. Е. Борецька, Н. В. Майер, О. М. Устименко, В. В. Черниш та ін.; за ред. С. Ю. Ніколаєвої; техн. ред. І. Ф. Соболевої. Київ : Ленвіт, 2015. 444 с.

Додаткова

1. Бігич О. Методична освіта майбутнього вчителя іноземної мови початкової школи / Київський національний лінгвістичний ун-т. Київ : ВЦКНУ, 2004. 273 с.
2. Задорожна І. П. Організація самостійної роботи майбутніх учителів англійської мови з практичної мовної підготовки : монографія. Тернопіль : Вид-во ТНПУ, 2011. 414 с.

3. Інформаційно комунікаційні технології у навчанні іноземних мов для професійного спілкування : колективна монографія / Коваль Т. І., Асоянц П. Г., Каменєва Т. М. та ін.; заг. ред. Коваль Т. І. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2012. 280 с.
4. Концепція профільного навчання в старшій школі, затверджена наказом Міністерства освіти і науки від 21.10.2013р. № 1456. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/npa/5a1fe82a9c95d.pdf>.
5. Редько В. Г. Засоби формування комунікативної компетентності у змісті шкільних підручників з іноземних мов. Теорія і практика : монографія / В. Г. Редько. Київ : Генеза, 2012. 224 с.
6. Щерба Н. С. Підготовка майбутнього вчителя іноземної мови до формування в учнів іншомовної стратегічної (діяльнісної) компетенції / за ред. О. Є. Антонової / Житомирський державний університет імені І. Франка. Житомир : Полісся, 2010. 306 с.
7. Segev E. (2014) Mobile learning: improve your English anytime, anywhere. <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/mobile-learning-improve-englishanytime-anywhere>

Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека Хмельницького національного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib.khnu.km.ua/>.
2. Модульне середовище для навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://msn.khnu.km.ua/>.
3. BBC Learning English [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/russian/home>
4. British Council LearnEnglish[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://learnenglish.britishcouncil.org/>
5. Duolingo [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.duolingo.com/>
6. Lingualeo [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://lingualeo.com/ru/ru%20-%20welcome>
7. engVid [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.engvid.com/>
8. Memrise [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://app.memrise.com/login/?next=/home/>
9. TED [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ted.com/>
10. Курси англійської на Coursera [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.coursera.org/browse/language-learning/learning-english>
11. Tandem [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.tandem.net/>